

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihcenter.ir/edu

گام به گام نمونه سوال

جزوه امتحان نهایی

دانلود آزمون های آزمایشی

متوسطه اول : هفتم ... هشتم ... نهم

متوسطه دوم : دهم ... یازدهم ... دوازدهم

www.tafrihcenter.ir

۱- مفهوم آیه ی « وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ » را بیان کنید؟

پاسخ : خداوند هر کجا باشیم با ماست و ناظر بر اعمال و رفتار ماست و از ما محافظت می کند. او مهربان ترین است و از حال همه با خبر است و چون همه ما را بسیار دوست دارد، از ما و همه ی آفریده هایش به خوبی محافظت می کند.

۲- چرا برخی انسان ها با وجود اینکه خداوند از آنها مراقبت می کند، دچار حادثه می شوند؟

پاسخ : گاهی انسان ها با بی دقتی و سهل انگاری و یا حتی از سر نادانی، دچار حادثه می شوند. در حقیقت این افراد با اشتباهات یا گناهانی که مرتکب می شوند، خودشان را از حفاظت خداوند محروم می کنند.

۳- نشانه هایی از محبت خداوند نسبت به ما را توضیح دهید؟

پاسخ : خداوند مهربان، انسان را بر سایر موجودات برتری داده و با بخشش نعمت ها، راه رسیدن به رستگاری را برای او هموار ساخته است. نعمت هایی که هر کدام نشانه ای از محبت خداوند به انسان است و بدون آنها زندگی برای او بسیار سخت خواهد بود.

۴- راه های شکرگزاری از نعمت های خداوند را بیان کنید؟

پاسخ : یکی از راههای شکرگزاری گفتن «الحمد لله» است، که این ساده ترین نوع شکرگزاری است که به آن شکر زبانی گفته می شود و راه دیگر استفاده صحیح و بجا از نعمت، شکر نعمت، و استفاده ناصحیح از آن، ناسپاسی در برابر خداوند است، که به آن شکر عملی می گوئیم.

۵- نتیجه شکر گزاری از نعمت ها را با ذکر آیه ای بیان کنید؟

پاسخ : با شکر گزاری، نه تنها خداوند از ما راضی می شود بلکه نعمت های بیشتری هم به ما می دهد. همان طور که در آیه زیر به آن اشاره شده است :

« لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ » «اگر شکرگزاری کنید، ما قطعاً نعمت ها را زیاد می کنیم»

۶- منظور از شکر واقعی نعمت چیست؟ با ذکر حدیثی توضیح دهید.

پاسخ : شکر واقعی یعنی از نعمت های خداوند در راه نافرمانی او و انجام کارهای حرام استفاده نکنیم. امام صادق (ع) می فرماید : «شکر نعمت آن است که از آنچه خداوند حرام کرده است، دوری کنی.»

زیبایی

۱- توضیح دهید چرا بهلول هرگز چیزی از هارون درخواست نمی کرد؟

پاسخ : زیرا بهلول می دانست تنها خدا از احوال همه بندگان آگاه است و می تواند در همه امور به آنها کمک کند و مال و ثروت، توانایی انجام هر کاری را به انسان نمی دهد.

۲- ما چگونه می توانیم از یاری خداوند برخوردار شویم؟

پاسخ : (۱) صبر و تقوا (۲) یاری دادن خدا (۳) دعا

۳- در جنگ اُحد، مسلمانان چگونه پیروز شدند؟

پاسخ : صبر و ایستادگی در برابر مشکلات و توبه و پشیمانی مسلمانان از اشتباه و غفلت خود در جنگ اُحد، آنان را شایسته این پیروزی کرد.

۴- توضیح دهید ما چگونه می توانیم خداوند را یاری دهیم؟

پاسخ : خداوند به کسانی که او را یاری کنند وعده یاری داده است. منظور خداوند از یاری او، توسط ما بندگان، یاری دین اوست؛ یعنی ما با جهاد در راه خدا، دفاع از دین با جان و مال و با عمل به دستورات خداوند در انجام واجبات و ترک مُحَرّمات، در واقع خداوند را یاری کرده ایم و موجب ثبات و پایداری دین او شده ایم.

۵- چرا خداوند همه ی دعاهای ما را مستجاب نمی کند؟ توضیح دهید.

پاسخ : دعای هیچ یک از بندگان از خداوند پنهان نمی ماند و او درخواست هیچ کس را بی پاسخ نمی گذارد. اما گاهی اوقات ما از خداوند چیزهایی را درخواست می کنیم که به مصلحتمان نیست. خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است، به جای خواسته ما چیزی را که مفیدتر و مناسب تر است به ما می دهد.

۶- حدیث پیامبر اکرم (ص) درباره برآورده شدن دعاها را بیان کنید؟

پاسخ : هیچ مسلمانی خداوند را نمی خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا مستجاب می شود، یا خداوند آن را برایش در روز قیامت ذخیره می کند و یا در برابر آن دعا، بخشی از گناهانش را می آمرزد.

۷- یکی از بهترین حالت هایی که دعا در آن مستجاب می شود، چیست؟

پاسخ : هنگام نماز است. نمازگزار در بخش های مختلف نماز با خداوند سخن می گوید و از او یاری می طلبد. در این حال که انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با لطف و رحمت بیشتری با او رفتار می کند.

۱- چرا پادشاه زیرک از رفتن به جزیره هیچ ترسی در دل نداشت؟

پاسخ : به دلیل آنکه قبلا در آن جزیره برای خود قصر بزرگ و زیبایی در میان باغی آماده کرده بود و عده ی زیادی در آن جزیره منتظر او بودند.

۲- مرگ برای چه کسانی وحشتناک و ناخوشایند است؟ چرا؟

پاسخ : گناهکاران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوشگذرانی و انجام کار گناه در دنیا می پردازند و برای سفر خود توشه ای آماده نمی کنند، مرگ برایشان وحشتناک و ناخوشایند است ؛ زیرا می دانند مرگ برای آن ها به معنای پایان خوشی ها و سرآغاز سختی هاست.

۳- حالت مومنان را در هنگام مرگ توضیح دهید؟

پاسخ : کسانی که در زندگی خود به خداوند و پیامبرانشان ایمان دارند و به فکر زندگی پس از مرگ هستند، مانند پادشاه زیرک اند که رفتن از شهر، هیچ ترسی برایش نداشت؛ چرا که می دانند در زندگی جدید خود نیز در آرامش و راحتی به سر خواهند برد.

۱- ابوذر دلیل ترسیدن انسان ها از مرگ را در چه می دانست؟

پاسخ : ابوذر می فرمود : زیرا شما دنیایتان را آباد کرده اید و آخرتتان را خراب و ویران، و معلوم است که دوست ندارید از آبادانی به ویرانی بروید.

۲- انجام چه کارهایی موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می شود؟

پاسخ : (۱) نیکی به پدر و مادر (۲) صدقه دادن (۳) خوش اخلاقی

۳- نیکی به پدر و مادر چه تاثیری بر زندگی ما در دنیا و آخرت دارد، با ذکر حدیثی بیان کنید؟

پاسخ: امام صادق(ع) می فرماید: هر کس پیوند خود را با بندگان محکم کند و با پدر و مادرش بسیار خوش رفتار و مهربان باشد، دشواری های مرگ بر او آسان می شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی دست نمی شود.

۴- دو مورد از آثار صدقه دادن را با بیان حدیثی از امام صادق (ع) بیان کنید؟

پاسخ : امام صادق (ع) می فرماید: صدقه دادن موجب نجات از مرگ بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست.

۵- صدقه به چه معناست ؟

پاسخ : صدقه فقط مالی نیست و هر نوع کمک به دیگران در راه خداوند، صدقه محسوب می شود.

۶- علت آزار و فشار قبر « سعدبن معاذ » چه بود؟

پاسخ : علت فشار قبر سعد بن معاذ این بود که او با خانواده اش در خانه بداخلاقی می کرد.

۷- چرا حالت انسان ها در هنگام روبرو شدن با مرگ یکسان نیست؟

پاسخ : زیرا هرکس متناسب با اعمالی که در دنیا انجام داده است با مرگ روبرو می شود.

۸- کارهای نیک به چه کارهایی گفته می شود؟

پاسخ : این کارها عبارتند از انجام آنچه خداوند به آنها دستور داده است و ترک هر چیزی که خداوند از انجام آن نهی کرده است.

۹- حضرت علی (ع) چگونه خود را برای مرگ آماده کرده بودند که از مرگ هراسی نداشتند؟

پاسخ : حضرت علی (ع) می فرمودند : « کسی که از گناهان پرهیزد و به واجباتش عمل کند و خود را به اخلاق نیکو بیاراید، دیگر برایش فرقی ندارد چگونه بمیرد. به خدا قسم برای پسر ابوطالب فرقی ندارد که او به سراغ مرگ برود یا اینکه مرگ به سراغ او بیاید.»

۱- زندگی چه کسانی می تواند بهترین الگوی زندگی ما باشد؟ چرا؟

پاسخ : پیامبران، زیرا آنها راه هدایت را یافته بودند و می توانند مسیر صحیح زندگی را به ما نشان دهند.

۲- منظور از عزت نفس چیست؟

پاسخ : عزت نفس احساس با ارزش بودن است؛ یعنی اینکه خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم. یکی از چیزهایی که ما را کوچک می کند، درخواست کارهایمان از دیگران است. کسی که ارزش خود را می داند هیچ گاه خود را با درخواست از دیگران کوچک و خوار نمی سازد.

۳- با توجه به سخن پیامبر، عاقبت خیانت در امانت چیست؟

پاسخ : پیامبر می فرمودند : « شخصی که در دنیا به امانت خیانت کند، و آن را به صاحبش پس ندهد، اگر بمیرد بر دین من نمرده است و خدا را در حالی ملاقات خواهد کرد که از او خشمگین است.»

۴- چرا زندگی پیامبران می تواند به طور کامل الگوی زندگی ما قرار گیرد؟

پاسخ : همانطور که گفتار پیامبران راه دستیابی به رستگاری است، رفتار آنها نیز الگوی عملی زندگی ماست. پیامبران الهی، چون خود هدایت یافته بودند، بهترین سبک زندگی را انتخاب می کردند؛ بنابراین زندگی آنها به صورت کامل می تواند الگوی زندگی ما قرار گیرد.

۵- سه ویژگی اخلاقی و رفتار اجتماعی پیامبر اکرم (ص) را نام ببرید؟

پاسخ : بزرگواری و محبت ، عزت نفس ، امانت داری

۶- خداوند دربارهٔ اخلاق نیکو و مهربانی پیامبر (ص) چه می فرماید؟

پاسخ: « بی شک برای شما پیامبری از خودتان آمده است، بر او دشوار است که شما در سختی بیفتید. به هدایت شما اشتیاق فراوان دارد، نسبت به مومنان بسیار دلسوز و مهربان است.»

۷- پیامبر (ص) در رابطه با انجام امور شخصی، چه توصیه ای می فرمایند؟

پاسخ: پیامبر (ص) فرمود: « هیچ وقت انجام کارهای شخصی خود را از دیگران نخواهید، حتی در کوچکترین چیزی مثل درخواست برای چوب خلال دندان.»

۸- امام صادق (ع) در مورد ساده زیستی پیامبر اکرم (ص) چه می فرماید؟

پاسخ: فرمودند: « هرگاه لباس و کفش رسول خدا پاره می شد، خودش آنها را می دوخت. وقتی در میزدند خودش در را باز می کرد و با دستان خودش گندم و جو را آسیاب می کرد و آب می آورد. او در انجام کارهای خانه، به خانوادهٔ خود کمک می کرد.»

۹- برای رسیدن به بهشت باید از چه کسی الگو گرفت؟

پاسخ: کافی است پیامبر اکرم (ص) را الگوی عملی خویش قرار دهیم.

۱- سه نمونه از فداکاری های حضرت علی (ع) را به صورت خلاصه بیان کنید؟

پاسخ : (۱) کشتن عمر بن عبدود (۲) جنگیدن در کنار رسول خدا (ص)

(۳) شکست دادن یهودیان در جنگ خیبر

۲- بنابر فرمایش امیرالمومنین (ع) خداوند از آگاهان در برابر شکم بارگی ستمگران چه عهد و

پیمانی گرفته است؟

پاسخ : خداوند از آگاهان عهد و پیمان گرفته است که در برابر زیاده خواهی ستمگران، و گرسنگی مظلومان، سکوت نکنند و حق مظلوم را از ظالم بستانند و به او باز گردانند.

۳- مرد مسیحی چگونه به حقانیت دین اسلام پی برد و مسلمان شد؟

پاسخ : مرد مسیحی وقتی دید که حضرت علی (ع) که خلیفه مسلمانان بود از موقعیت خود استفاده نکرده و به قاضی دادگاه فرمود که باید برخورد یکسانی با هردوی ما داشته باشی فهمید که این گونه داوری کردن را فقط در دین و مکتب پیامبران می توان دید و این دادگاه خود نشان دهنده حقانیت اسلام است و مسلمان شد.

۴- خداوند در ستایش فداکاری بی نظیر علی (ع) چه آیه ای را نازل فرمودند؟

پاسخ : « از مردم کسانی جان خود را فدا می کنند تا خشنودی خدا را به دست آورند، و خدا نسبت به بندگانش مهربان است.»

۵- به چه کسی فداکار گفته می شود؟

پاسخ : فداکار کسی است که برای خدمت به دین و جامعه خود، از مال، سلامتی، خانواده و حتی از جان خود می گذرد و آنها را در راه هدف پاک و بزرگ خود فدا می کند. دین اسلام افراد فداکار را ستایش کرده و به آنان وعده ی پاداش الهی داده است.

۶- لیلة المبيت چه شبی است ؟

پاسخ : ماجرای از خود گذشتگی حضرت علی (ع) در شب هجرت پیامبر(ص) که به لیلة المبيت مشهور است، یکی از کامل ترین نمونه های فداکاری در راه خداست.

۷- حضرت علی (ع) چگونه عدالت و مساوات را در بین مسلمانان ایجاد کرد؟

پاسخ : امیر المومنین حکومت را برای ایجاد عدالت پذیرفت و در رعایت عدالت بین مسلمانان، هیچ کس را بر دیگری برتری نداد. در تمام مسائل با خانواده و نزدیکان خود مانند مسلمانان دیگر رفتار می کرد. در تقسیم بیت المال همه چیز را به صورت مساوی تقسیم می کرد.

۱- چرا حضرت زهرا (س) هرگز از امیرالمومنین چیزی در خواست نمی کرد؟

پاسخ : به خاطر اینکه مبادا نتواند فراهم کند و شرمنده شود.

۲- دلیل ازدواج حضرت زهرا (س) با امیرالمومنین، با وجود اینکه خواستگاران ثروتمندی داشت،

چه بود؟

پاسخ : ایشان ایمان داشتن را برتر از ثروتمند بودن می دانستند.

۳- چهار مورد از ویژگی های اخلاقی حضرت فاطمه زهرا (س) را بیان کنید؟

پاسخ : حیا و عفت ، علاقه شدید به پیامبر ، ساده زیستی ، ایثار و بخشندگی

۴- اعراب جاهلیت چه دیدی نسبت به فرزندان دختر داشتند و نظر پیامبر در این مورد چه بود؟

پاسخ : آنها داشتن دختر را ننگ و عار می دانستند و زن در نظر آنان ارزشی نداشت. در حالی که از

نظر پیامبر (ص) فرزند دختر موجب شادمانی و برکت زندگی بود.

۵- چه اتفاقاتی باعث شده بود که حضرت فاطمه (س) دارای شخصیت مقاوم و استوار گردد؟

پاسخ : (۱) سه سال زندگی در محاصره شعب ابوطالب (۲) سختی های بعد از دست دادن مادرش

خدیجه (۳) تحمل آزار و اذیت پیامبر توسط مشرکان (۴) دشواری ترک شهر و دیار خود

۶- پیامبر (ص) در رابطه با مقام والای حضرت فاطمه (س) چه فرمودند؟

پاسخ : فاطمه سرور زنان و اولین و آخرین و برترین بانوی جهان است .

۷- منظور از «برترین بانوی جهان و سرور زنان» چیست؟

پاسخ : یعنی در بین زنان عالم چه در گذشته و چه در زمان حال و آینده کسی بهتر و والا مقام تر از

ایشان نیست.

۸- چرا شناخت زندگی حضرت فاطمه (س) از ارزش بسیاری برخوردار است؟

پاسخ : زیرا با الگو گرفتن از زندگی ایشان می توانیم خود را تا حدّ توان به شخصیت بهترین و برترین بانوی جهان نزدیک کنیم.

۹- چرا حضرت فاطمه (س) از تقسیم کار پیامبر (ص) خوشحال شد؟

پاسخ : به خاطر اینکه از روبرو شدن با مردان نامحرم بی نیاز می کرد.

۱۰- نمونه هایی از علاقه شدید حضرت فاطمه (س) به پیامبر (ص) را بنویسید؟

پاسخ : هرگاه غذای خوبی تهیه می کرد، رسول خدا را نیز دعوت می کرد و نسبت به ایشان همچون مادر مهربان بود. در جنگ های سخت، با به خطر انداختن جان خود، در میدان نبرد زخم های پیامبر اکرم و امیرالمومنین را مداوا می کرد.

۱۱- چند مورد از نشانه های علاقه مندی پیامبر (ص) نسبت به دخترشان حضرت فاطمه (س) را

بنویسید؟

پاسخ : پیامبر احترام فراوانی به ایشان می گذاشت و او را از جان و دل دوست می داشت. هنگام مسافرت با آخرین کسی که خداحافظی می کرد حضرت فاطمه (س) بود و زمان بازگشت از مسافرت اولین کسی را که دیدار می کرد حضرت فاطمه (س) بود. هرگاه حضرت فاطمه (س) وارد خانه می شد، پیامبر با خوشحالی از جا برمی خواست و به او خوش آمد می گفت، دستانش را می بوسید و او را در کنار خودش می نشاند و می فرمود: « فاطمه مایه شادمانی قلب من است.»

۱۲- نقش حضرت فاطمه(س) در اهمیت دادن به خانه داری چگونه بود؟

پاسخ : ایشان کار در منزل را عیب نمی دانست، گندم را با دستانش (آسیاب سنگی کوچک) آرد می کرد و نان می پخت و گاه سختی کارهایش به حدی بود که دستانش تاول می زد. با وجود همه کارها و گرفتاری ها، هیچگاه از عبادت خدا غافل نمی شد.

۱۳- حضرت علی (ع) درباره زندگی مشترکشان با حضرت فاطمه (س) چه فرموده اند؟

پاسخ : « هرگاه به او می نگریستم غم و اندوه من برطرف می شد. خدا می داند که فاطمه در تمام مدت زندگی هرگز مرا خشمگین نساخت و برای خود چیزی از من نخواست، مبادا که من نتوانم آن را فراهم کنم و شرمنده شوم. فاطمه یآوری نیکو در راه پیروی از خداوند بود.»

۱۴- سخن سلمان فارسی در مورد ساده زیستی حضرت فاطمه (س) را بیان کنید؟

پاسخ : شگفتا، دختران پادشاهان ایران و روم بر تخت هایی از طلا می نشینند و پارچه های زربافت بر تن می کنند اما دختر رسول خدا نه چادر گران قیمتی بر سر دارد و نه لباس هایی فاخر.

۱۵- نمونه هایی از ساده زیستی حضرت فاطمه (س) را بنویسید؟

پاسخ : پس از ازدواج تا مدتی در خانه ای که اجاره کرده بودند زندگی می کردند تا اینکه بعدها توانستند در کنار منزل پیامبر خانه ای بسازند. خانه ای که فرش آن حصیری بود که تنها نیمی از اتاق را می پوشاند و نیم دیگر آن با شن نرم پوشیده شده بود.

۱۶- حضرت فاطمه (س) نسبت به فقیران چه رفتاری داشت؟

پاسخ : حضرت فاطمه (س) رسیدگی به محرومان را عبادت و اطاعت خدا می دانست. بارها فقرا به درب خانه او می آمدند، اما با آنکه خود ثروتمند نبود، آنچه داشت به آنها می بخشید.

۱۷- برخی از نمونه های حضور حضرت فاطمه (س) در صحنه اجتماع را بنویسید؟

پاسخ : ایشان در هنگام جنگ در خانه نان می پخت و آن را برای رزمندگان می فرستاد و هرگاه نیاز بود در جبهه به مداوای مجروحان و آب رسانی به آنان مشغول می شد. معارف و احکام دین را به زنان می آموخت و با گشاده رویی به پرسش های آنان پاسخ می داد و هرگز از این کار خسته و آزرده نمی شد.

۱۸- حضور حضرت فاطمه (س) در اجتماع چگونه بود؟

پاسخ : آن حضرت با وجود اینکه سعادت زنان را در دوری از مردان نامحرم می دانست، اما هرگاه حق به خطر می افتاد با حفظ حیا و وقار به میان مردم می آمد و آنان را ارشاد و نصیحت می کرد.

زیبیر : زینتی

۱- نشانه های بلوغ شرعی را به صورت خلاصه بیان کنید؟

پاسخ : ۱) روییدن مو در برخی از قسمت های بدن

۲) فعال شدن برخی هورمون ها در بدن

۳) رسیدن به سن بلوغ؛ این سن برای پسران پانزده سال قمری و برای دختران ۹ سال قمری است.

۲- توضیح دهید از چه زمانی باید فراگیری تکالیف شرعی را آغاز کرد؟ چرا؟

پاسخ : بهتر است پیش از رسیدن به سن بلوغ با کمک والدین و وظایف دینی خود را یاد بگیریم و با

تمرین این تکالیف علاوه بر بهره مندی از پاداش الهی، آمادگی لازم را در خود ایجاد کنیم.

۳- تقلید در احکام شرعی به چه معناست؟

پاسخ : مراجعه به متخصص در احکام دین را تقلید می گویند.

۴- سه مورد از شرایط مرجع تقلید را بیان کنید؟

پاسخ : ۱) زنده باشد ۲) شیعه دوازده امامی باشد

۳) عادل باشد یعنی به واجبات دینی عمل کند و از گناهان دوری کند.

۵- منظور از بلوغ شرعی چیست؟

پاسخ : سرآغاز انجام تکالیف دینی را بلوغ شرعی می گویند. به عبارتی بر هر دختر و پسر واجب

است پس از بلوغ، مانند بزرگسالان به احکام دینی خود، مانند : نماز، روزه، حجاب و غیره عمل کند.

۶- خداوند در قرآن درباره دانستن صلاح بندگان خود چه می فرماید؟

پاسخ : خداوند می فرماید «شاید چیزی را خوش نداشته باشید و آن برای شما بهتر باشد و شاید

چیزی را دوست بدارید و آن برای شما بدتر باشد، و خدا صلاح شما را می داند و شما نمی دانید.»

۷- برخی از تحولات روحی مهم در دوران بلوغ چیست؟

پاسخ : (۱) به وجود آمدن پرسش های جدید (۲) افزایش حس استقلال طلبی

(۳) افزایش حس مسئولیت

۸- امام صادق (ع) درباره ارزش عبادت در نوجوانی چه می فرماید؟

پاسخ : محبوب ترین آفریده ها نزد خداوند، جوان نو رسیده و با طراوتی است که جوانی و شادابی اش

را در اطاعت خداوند سپری می کند. خداوند به چنین کسی نزد فرشتگانش افتخار می کند و

می فرماید: این است بنده واقعی من.

۹- چند نمونه از تکالیف دین مسلمانان را نام ببرید؟

پاسخ : نماز، روزه، خمس، زکات، حج، پرهیز از گناهان

۱۰- راه های شناخت احکام دینی چه می باشد؟

پاسخ : (۱) تحصیل علوم درسی (۲) مراجعه به مجتهد

۱۱- مجتهد یا فقیه به چه کسی گفته می شود؟ پاسخ : در هر زمان افرادی برای کسب دانش و

تخصص به حوزه های علمیه می روند و پس از سالها تحصیل، مطالعه و تحقیق در علوم دینی به این

تخصص دست می یابند. به افراد متخصص در دین، مجتهد یا فقیه می گویند.

۱۲- مرجع تقلید به چه کسی گفته می شود؟

پاسخ : به مجتهدی که مردم برای یادگیری احکام به او مراجعه می کنند، مرجع تقلید می گویند.

۱۳- مرجع تقلید را چگونه می توان شناخت؟

پاسخ : شناخت مرجع تقلید برای عالمان دینی امکان پذیر است و مردم می توانند با مشورت آنان

مرجع خود را انتخاب کنند.

۱- اگر بدن انسان با خون نجس شود چگونه می توان آن را تطهیر کرد؟

پاسخ : ابتدا باید نجاست را برطرف کنیم، سپس آن را زیر شیر آب بگیریم و یا در آب جاری فرو ببریم، به طوری که آب به تمام جاهای نجس شده برسد.

۲- زمین، چه چیزهایی را می تواند پاک کند؟

پاسخ : زمین یکی از مطهرات است که کف پا و یا ته کفشی را که به واسطه راه رفتن نجس شده باشد را پاک می کند؛ که ۴ شرط دارد: اول؛ خود زمین پاک باشد. دوم؛ زمین خشک باشد. سوم؛ عین نجاست، با راه رفتن روی زمین کاملاً برطرف شود. چهارم؛ زمین سبزه زار، موکت و یا فرش نباشد.

۳- برای پاک کردن چیزهایی که نجس شده اند، ابتدا چه باید کرد؟

پاسخ : ابتدا باید نجاست را برطرف کنیم، سپس آن را زیر شیر آب بگیریم و یا در آب جاری فرو ببریم، به طوری که آب به تمام جاهای نجس شده برسد.

۴- امام رضا (ع) در مورد حکم کلی احکام چه فرموده است؟

پاسخ : امام رضا (ع) می فرماید: خداوند هر چیزی را که برای سلامتی مردم زیان آور باشد و موجب هلاکت و نابودی آنان شود، حرام کرده و آنچه را برای سلامتی آنها مفید باشد، حلال کرده است.

۵- دوری از نجاسات و رعایت طهارت چه فایده ای دارد؟

پاسخ : موجب سلامتی جسم و روح ما می شود و مقدمه و شرط قبولی برخی عبادات است.

۶- چهار مورد از نجاسات را نام ببرید؟ پاسخ : خون، ادرار، مدفوع، سگ

۷- خون چه موجوداتی نجس است؟

پاسخ : خون انسان و خون حیواناتی که خون جهنده دارند، نجس است.

۸- نجاست ادرار و مدفوع و حکم مربوط به آن را توضیح دهید؟

پاسخ : مواد زائد و سمی بدن که خطرناک و بیماری زا هستند، به صورت ادرار و مدفوع از بدن خارج می شوند. این مواد نجس هستند. به همین دلیل باید محل دفع ادرار و مدفوع را با آب شست و شو داد. این کار علاوه بر اینکه برای سلامتی ضروری است، برای به جا آوردن نماز، واجب است.

۹- حکم نگهداری از سگ چگونه است؟ پاسخ : از سگ میتوان برای نگهداری و یا شکار استفاده کرد

ولی باید محل نگهداری آن دور از محل زندگی انسان باشد.

۱۰- دو نوع از مطهرات را نام ببرید؟ پاسخ : آب و زمین

۱۱- آب در احکام شرعی به چند نوع تقسیم می شود؟

پاسخ : آب یا راکد است یا جاری و آب راکد نیز یا گراست یا قلیل.

۱۲- آب لوله کشی ساختمان در حکم چه نوع آبی است؟ چرا؟

پاسخ : حکم آب گرا را دارد، زیرا به منبع آب شهر یا روستا متصل است، که مقدار آن بیش از آب گراست.

۱۳- چه تفاوتی میان برخورد آب گرا و آب قلیل با نجاسات وجود دارد؟

پاسخ : آب جاری و گرا در برخورد با نجاست، نجس نمی شود. مگر اینکه به وسیله نجاست، رنگ یا بویش تغییری کند، مثلا رنگ خون را به خود بگیرد. آب قلیل اگر با چیز نجس برخورد کند، نجس می شود؛ اگر چه نجاست اندک باشد، مثل آنکه ذره ای خون در سطل آب بریزد.

۱۴- ظرفی که سگ لیسیده، چگونه می توان پاک نمود؟

پاسخ : ظرفی را که سگ لیسیده و یا از آن آب خورده؛ باید ابتدا خاک مال کرد، سپس آن را دو بار شست تا پاک شود. باید توجه کنیم که این ظرف بدون خاک مال کردن پاک نمی شود.

۱- ارکان نماز چندتاست؟ به ترتیب نام ببرید.

پاسخ : ارکان نماز پنج مورد است : نیت، قیام، تکبیرة الاحرام، رکوع، سجود

۲- کسی که به خواندن نماز اهمیت دهد و آنها را در اول وقت بخواند، چه پاداشی خواهد داشت؟

پاسخ : پیامبر (ص) فرمودند : « هر کس به نمازهای پنجگانه اش اهمیت بدهد و آنها را در وقت خود بخواند، من قول می دهم در روزی که به ملاقات من می آید او را به بهشت ببرم.»

۳- فرشتگان به نمازگزار با ایمان چه می گویند؟

پاسخ : ای نمازگزار اگر می دانستی مورد توجه چه کسی قرار گرفته ای و با چه کسی مناجات می کنی، هرگز نماز را رها نمی کردی.

۴- امام محمد باقر(ع) درباره ارزش نماز اول وقت چه می فرماید؟

پاسخ : « نمازی که در اول وقت خوانده شود، به صورتی درخشان به سوی صاحبش بر می گردد و می گوید: تو مرا خوب حفظ کردی، خداوند هم تو را حفظ کند.»

۵- نماز اول وقت چه تاثیری بر نمازگزار دارد؟

پاسخ : موجب نزدیکی هر چه بیشتر انسان به خداوند و دوری از شیطان می شود.

۶- چه کسانی می توانند نمازشان را نشسته بخوانند؟

پاسخ : ایستادن یکی از واجبات نماز است و نمازگزار باید تا جایی که برایش امکان دارد نمازش را ایستاده بخواند. فقط کسانی می توانند نمازشان را نشسته بخوانند که به دلیل ناتوانی و بیماری، نمی توانند بایستند.

۷- مواردی که از واجبات نماز است را بیان کنید؟

پاسخ : (۱) نیت (۲) قیام (۳) تکبیرة الاحرام (۴) رکوع (۵) سجود (۶) قرائت
(۷) ذکر (۸) تشهد (۹) سلام (۱۰) ترتیب (۱۱) موالات

دبیر : زینلی

۱- نماز جمعه چگونه خوانده می شود؟

پاسخ : نماز جمعه مانند نماز صبح ۲ رکعت می باشد. پس از تکبیرة الاحرام امام جمعه، ما نیز نیت می کنیم و الله اکبر می گوییم. وقتی امام جمعه حمد و سوره می خواند، ما سکوت می کنیم. پس از حمد و سوره امام، قنوت می خوانیم، سپس به رکوع می روییم و بعد سجده ها را به جای می آوریم و بر می خیزیم. در رکعت دوم نیز هنگام قرائت حمد و سوره امام سکوت می کنیم. پس از حمد و سوره امام به رکوع می روییم و بعد از برخاستن از رکوع، به همراه امام قنوت می خوانیم و پس از قنوت به سجده می روییم و سپس تشهد و سلام نماز را می خوانیم.

۲- در نماز جماعت مأموم باید غیر از حمد و سوره همه قسمت های نماز را خودش بخواند.

۳- شیوه انجام غسل را توضیح دهید.

پاسخ : غسل کردن چهار مرحله دارد : (۱) ابتدا نیت می کنیم (۲) شستن سر و گردن (۳) شستن سمت راست بدن از بالای شانه تا پایین (۴) شستن سمت چپ بدن از بالای شانه ها تا پایین.

۴- امام رضا (ع) درباره ارزش نماز جماعت چه می فرماید؟

پاسخ : هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده می شود، ارزش دارد.

۵- دو مورد از احکام نماز جماعت را بیان کنید؟

پاسخ : (۱) مأموم نباید تکبیرة الاحرام را پیش از امام بگوید (۲) در نماز جماعت مأموم باید غیر از حمد و سوره همه قسمت های نماز را خودش بخواند، ولی اگر در رکعت سوم یا چهارم به نماز جماعت برسد، باید حمد و سوره را بخواند.

۶- اگر مأموم در رکعت دوم اقتدا کند، باید چگونه نماز بخواند؟

پاسخ : قنوت و تشهد را با امام می خواند و بهتر است که موقع خواندن تشهد انگشتان دست و سینه پا را به زمین بگذارد و زانوها را بلند کند، و باید بعد از تشهد با امام برخیزد و حمد و سوره را بخواند و در رکعت دوم نمازش که رکعت سوم امام است بعد از دو سجده بنشیند و تشهد را بخواند و برخیزد.

۷- اگر مأموم به اشتباه پیش از امام سر از رکوع بردارد چه کار کند؟

پاسخ : چنانچه امام در رکوع باشد باید به رکوع برگردد و با امام سر بر دارد و در این صورت زیاد شدن رکوع که رکن است، نماز را باطل نمی کند.

۸- امام جمعه در دو خطبه نماز جمعه در رابطه با چه مسائلی صحبت می کند؟

پاسخ : در خطبه اول با دعوت مردم به تقوا درباره مسائل اخلاقی و اجتماعی صحبت می کند و در خطبه دوم با دعوت مردم به پرهیزگاری درباره مسائل مختلف کشور و جهان صحبت می کند.

۱- با توجه به آیات قرآن، مهم ترین فایده حجاب برای بانوان چیست؟

پاسخ : مهم ترین فایده حجاب در امان ماندن از آزار و اذیت افراد سودجو و هوسران است.

۲- مسئولیت مشترک مردان و زنان برای حفظ پاکی جامعه چیست؟

پاسخ : حفظ پوشش به تنهایی برای سلامت جامعه کافی نیست و تمام افراد چه مرد و چه زن باید با رفتار و گفتار خود، حیا و عفت را رعایت کنند.

۳- خداوند در قرآن به زنان پیامبر و زنان مومنان چه دستوری می دهد؟

پاسخ : خداوند می فرماید : « ای پیامبر، به زنان و دختران خود و زنان مومنان بگو که پوشش خود را بر خود فرو پوشند. این مناسب تر است، تا به عفت شناخته شوند و مورد آزار واقع نگردند و خدا آمرزنده و مهربان است.»

۴- در زمینه پوشش حجاب، آمارها در جامعه نشان دهنده چه نکاتی است؟

پاسخ : آمارها نشان می دهد که بیشترین آزار و اذیت درباره دختران و زنانی است که پوشش مناسبی ندارند و خود را در معرض دید مردان نامحرم قرار می دهند. این افراد بدون آنکه خودشان توجه داشته باشند با تحریک انسان های سست اراده و مریض، خود را به دامی می اندازند که سرانجامی جز حسرت و پشیمانی ندارد.

۵- چه نوع پوشش و رفتارهایی در اسلام حرام است؟

پاسخ : پوشیدن لباس های تنگ و بدن نما، سخن گفتن با لحنی که دیگران را تحریک کند، پوشیدن لباس هایی که انسان را در جامعه انگشت نما می کند و انجام هر رفتاری که توجه نامحرمان را به سوی انسان جلب کند حرام است و در تمام این موارد فرقی بین مردان و زنان نیست.

۶- خداوند در قرآن کریم دربارهٔ حفظ حیا و عفت دربارهٔ مردان و زنان چه می‌فرماید؟

پاسخ : خداوند می‌فرماید : « ای پیامبر به مردان مومن بگو چشم‌های خود را از نگاه به نامحرم فرو گیرند و دامان خود را از گناه حفظ نمایند، زیرا خداوند به آنچه می‌کنند آگاه است. به زنان مومن بگو چشم‌های خود را از نگاه به نامحرمان فرو گیرند و دامان خود را از گناه حفظ نمایند و زینت خود را آشکار نکنند، جز آن مقدار {مانند گردی صورت} که نمایان است. »

۱- عالمان چگونه مردم را از انحراف نجات می دهند؟

پاسخ : هنگامی که شیاطین تلاش می کند مردم را با عقاید و تفکرات فریب کارانه از راه درست منحرف کند، این عالمان هستند که متوجه انحراف می شوند و جلوی آن را می گیرند.

۲- بیشترین پیشرفت های علمی مسلمانان در چه زمانی روی داد؟ با یک مثال آن را توضیح دهید.

پاسخ : موفقیت علمی مسلمانان همواره در زمان هایی روی می داد که در کنار توجه جدی به کسب علم و دانش، از احکام و تعالیم اسلامی غفلت نمی کردند. به عنوان مثال، بیش از ۴ هزار نفر، در مجالس گوناگون درس امام صادق (ع) شرکت می کردند و هر گروهی به یادگیری یکی از رشته های علمی مشغول بودند؛ شاگردانی که بعدها دانشمندان بزرگی شدند و نام برخی از آنها هنوز در بسیاری از دانشگاه های بزرگ جهان شنیده می شود.

۳- انجام کارها بدون دانش و بینش چه نتیجه ای به دنبال دارد؟

پاسخ : کسی که کارهایش را بدون دانش و بینش انجام می دهد، مانند کسی است که به بیراهه می رود. هر چه سریع تر حرکت کند از مقصدش دور تر می شود. بنابراین تنها کسانی می توانند به اهداف خود برسند که نسبت به راه خود، علم و آگاهی داشته باشند؛ چرا که پیدا کردن راه درست زندگی، بدون دانش و بینش، امکان پذیر نیست.

۴- پیامبر (ص) در چه جامعه ای برگزیده شد و مومنان را به چه امری تشویق می کرد؟

پاسخ : در جامعه ای برگزیده شد که کسی به علم و دانش اهمیت نمی داد و تنها اندکی از مردم توانایی خواندن و نوشتن داشتند.

۵- بنابر سخن پیامبر اسلام، کسی که به دنبال فراگیری دانش باشد چه چیزهایی نصیبش می شود؟

پاسخ : کسی که به دنبال فراگیری دانش است، با هر قدمی که بر می دارد، در کارنامه اعمالش ثواب یک سال عبادت نوشته می شود. فرشتگان بال هایشان را زیر پای او می گسترانند و زمینی که زیر پای اوست برایش از خداوند مهربان آمرزش می طلبد.

۱- کدام دو ویژگی است که اگر در کسی نبود باید از او پرهیز کرد؟

پاسخ : (۱) رعایت اوقات نماز (۲) نیکی به هموعان در سختی و راحتی

۲- راست گویی چه تاثیری بر اعمال انسان دارد؟

پاسخ : کسی که زبانش راست گو باشد، اعمالش نیز پاک خواهد شد.

۳- یکی از ویژگی های مومنان که آنان را رستگار می سازد چیست ؟

پاسخ : مسلمانانی که امانت دار هستند و به عهد خود عمل می کنند رستگار می شوند.

۴- حضرت علی (ع) در رابطه با انتخاب دوست خوب چه توصیه ای می فرمایند؟

پاسخ : پیش از آنکه کسی را به دوستی برگزینی، او را امتحان کن و گرنه بدون آنکه خودت بدانی، به همنشینی با بدان گرفتار خواهی شد.

۵- سه ویژگی مهم که می توان با آنها دوستان خوب را شناسایی کرد را نام ببرید؟

پاسخ : (۱) اهل نماز و نیکی (۲) وفای به عهد (۳) راست گویی

۶- از نظر امام صادق (ع) کدام ویژگی در انسان موجب اعتماد دیگران می گردد؟

پاسخ : راست گویی و امانت داری

۱- چرا انسان عجول نمی تواند تصمیم های درستی بگیرد؟

پاسخ : به دلیل اینکه وقتی دچار شتاب زدگی می شویم، نمی توانیم خوب فکر کنیم و به همین دلیل از تصمیم گیری صحیح باز می مانیم و هر تصمیم می تواند یک اشتباه بزرگ باشد.

۲- راه مقابله با عجله و شتاب زدگی را بنویسید؟

پاسخ : هرگاه تصمیم گرفتی کاری کنی اول به نتیجه و عاقبت آن خوب بیندیش. اگر دیدی نتیجه خوبی دارد، به تصمیمت عمل کن و اگر دیدی نتیجه اش تباهی و بدی است، از آن صرف نظر کن.

۳- توضیح دهید شخص تنبل چگونه دنیا و آخرت خود را از دست می دهد؟

پاسخ : انسان تنبل مانند همه، از نعمت های ارزشمند خداوند برخوردار است؛ اما بدون اینکه برای هدف درستی تلاش کند، عمر، سلامتی و بقیه نعمت هایش را بیهوده هدر می دهد و از آنها کمتر استفاده می کند. او نمازش را به موقع نمی خواند، در درس خواندن کوتاهی می کند، در کارهای خانه به خانواده اش کمک نمی کند و به نظافت و پاکیزگی کمتر اهمیت می دهد و با بی نظمی و بی حالی، همواره اطرافیانش را به زحمت می اندازد.

۴- بنابر فرمایش حضرت علی (ع) چرا پشیمانی انسان عجول از همه بیشتر است ؟

پاسخ : پشیمانی انسان عجول از همه مردم بیشتر است؛ زیرا عقل او وقتی به کمکش می آید که دیگر کار از کار گذشته باشد.

۵- یکی از مهمترین مشکلاتی که انسان عجلول با آن مواجه می شود چیست؟

پاسخ : انسان عجلول با مشکل دوباره کاری روبرو است؛ زیرا کاری که با عجله و بدون دقت انجام می دهد، بی نتیجه خواهد بود و دوباره مجبور است وقت و نیروی خود را صرف انجام درست همان کار کند.

۶- راه های درمان تنبلی را بنویسید؟

پاسخ : (۱) آینده نگری (۲) دوستی با انسان های کوشا (۳) تصمیم قاطع (۴) برنامه ریزی

۷- چگونه دوستی و آشنایی با انسان های کوشا مانع تنبلی می شود؟

پاسخ : همراهی دوستان کوشا و دیدن سعی و تلاش آنها انگیزه بیشتری برای کار و فعالیت ایجاد می کند. همچنین مطالعه زندگی انسان های موفق که به دلیل سعی و تلاششان در طول تاریخ درخشیده اند، می تواند انگیزه ما را برای تلاش بیشتر دو چندان کند.